

Bankası ve OECD'nin de bulunduğu onlarca uluslararası kuruluş son 20 yıldır suyun metalaşması üzerine önemli çalışmalar yapmaktadır. Bu kuruluşların kendi içlerinde de ciddi mutabakatların olduğu dikkat çekmektedir. Uluslararası kuruluşların suyun metalaşması konusundaki mutabakatını ortaya koyan gelişmelerden biri de 1992'de toplanan BM-Dublin Konferansıdır. Öyle ki, 1993 yılında Dünya Bankası tarafından yayınlanan "Su kaynakları yönetimi" adlı politika belgesinde, Dublin ilkelerinin detaylandırıldığı görülmektedir (Yılmaz, 2008,s24). Aynı yıl toplanan Dublin ve Rio konferansları, suyun metalaşma sürecinde oldukça önemli yeni açılımların belirlendiği toplantılar olarak tarihe geçmiştir. 1992 yılında toplanan Dublin ve Rio Konferansları sonunda, ayrıca, "sürdürülebilir kalkınma hedefine ulaşmak için daha kapsamlı ve bütünlüklü bir su yönetimi"ne ihtiyaç olduğu görüşünde de ortaklaşmıştır. Bu ihtiyaca yanıt olarak ta 1995 yılında Dünya Bankası, BM-UNDP ve İsveç-Uluslararası Kalkınma Ajansı SIDA öncülüğünde GWP-Küresel Su Ortaklığı adı verilen küresel bir koordinasyon kurulu oluşturulmuştur (Pamukçu, 2000, s.124).

Dünya Bankası ve IMF'nin suyun metalaşma sürecine dahil oluşu çeşitli biçimlerde. Örneğin suyun metalaşması ülkelerle yapılan kredi anlaşmalarının bir koşulu olabilmekte; ya da standart kalkınma verileri üzerinden yapılan karşılaştırmalarla üye ülkeler suyu metalaştırmaya özendirilmektedir. Dünya Bankası raporlarında merkez ülkelerin yeterli bir altyapıya sahip oldukları için temiz enerjiden en üst düzeyde yararlanabildiklerine işaret edilmekte, buna karşın çevre ülkelerin alt yapı finansmanı eksikliği yüzünden böylesi tercih edilebilir bir enerji kaynağından mahrum olduğunun altı çizilmektedir. Bu bağlamda Banka, ihtiyaç duyan ülkelere, suya bağlı enerji kaynaklarının alt yapısını geliştirmek için kamusal ve özel kaynakların seferber edilmesi konusunda gerekli desteği sunacağını da belirtmektedir (World Bank, 2004, s3).

Birleşmiş Milletler, IWRA ve Dünya Bankasının yanısıra dolaylı yöntemler kullanarak suyun piyasalaşması konusunda ısrar eden bir diğer uluslararası yapı da Avrupa Birliği'dir. AB Su Çerçeve Direktifi, Dünya Bankası hedeflerine ilave olarak mevcut kaynakların daha etkin kullanılması, talep yönetimi, çevresel etkilerin

giderilmesi, uluslararası entegre havza yönetimi de dahil olmak üzere bir dizi reformdan oluşan bir pakettir (TMMOB, 2006,s5,6).

Havza yönetimi, suyun metalaşması yönünde çaba gösteren ulusal ve uluslararası bütün kuruluşların üzerinde ortaklaştığı bir stratejidir. Stratejinin tanımına bakıldığında, suyun, tek başına değil, bağlantılı tüm boyutlarla bir arada ele alındığı görülmektedir. Bu bağlamda, havza yönetimi denildiğinde sözkonusu havza coğrafyası içinde kalan evsel su kullanımı ve atıklardan, tarımsal su kullanımı ve endüstriyel su kullanımı ve atık yönetimine, hatta fiyatlandırma, mevcut yeraltı ve yerüstü su kaynaklarının envanterinin çıkarılmasına kadar pek çok başlığın dahil edildiği dikkat çekmektedir.

Öte yandan, uluslararası kuruluşların suya olan ilgisindeki bu artışın gerisinde ikili bir dinamiğin söz konusu olduğu görülmektedir:

1. Mevcut su kaynakları kapitalist üretimin ihtiyaçlarını karşılamakta zorlandığı ölçüde, artık, suyun farklı kullanımlar arasındaki paylaşımı önemli hale gelmiştir. Diğer bir deyişle, sermaye birikimine katkı sunmayan su kullanım biçimlerinin olabildiğince kısıtlanması ve bu tasarruftan sağlanacak artık su miktarlarının kapitalist üretimin emrine tahsis edilmesi gerekmektedir. Bu hedefe ulaşmada en etkili olacak strateji, suyun piyasada alınıp satılan ve değeri piyasada belirlenecek olan bir metaya dönüştürülmesidir. Böylece, yaşamsal su kullanımının sınırlanması olanaklı hale gelecek, toplumun büyük bölümünün gelir düzeyi düşük olduğu için halklar ihtiyaç duydukları miktarlarda su kullanmak yerine, gelirlerinin imkan verdiği miktarlarda su kullanacaktır. Bu hedef, tüm bir kapitalist sınıfın ortak çıkarını temsil etmektedir.

2. Kendisi de bir metaya dönüşen su, diğer metaların üretiminde yer aldığı ölçüde meta-değer oluşumuna dahil olacak ve böylelikle sermaye birikimi hız kazanacaktır.

Mevcut suyun giderek yetersiz bir kaynak haline gelmesi, suyun üretilip üretilmeyeceğine dair tartışmaları da beraberinde getirmiştir. Bu konuda pek çok farklı görüş bulunmaktadır. Örneğin Jean Robert, H₂O ile suyun birbirinden oldukça farklı iki madde olduğunu belirtmektedir. Yazar, suyun yeraltısu tablalarından, göllerden ya da kuyulardan elde edilebildiğini; fakat H₂O'nun başka bir şehrin çamurundan ya da tuzlu deniz suyundan da üretilmediğini hatırlatmaktadır. Bu